

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 45

Vineri,
8
NOIEMBRIE
2019

**Constituirea noii
Autogovernări pe Țară
a Românilor din Ungaria**

(Paginile 3-5)

**Conferință preoțească
de toamnă,
la Bătănia**

(Pagina 4)

**România,
o mare putere
teatrală**

(Pagina 9)

Calendar ortodox

- 11 noiembrie, luni, Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Sf. Cuv. Teodor Studitul
- 12 noiembrie, marți, †) Sf. Martiri și Mărturisitori Năsăudeni: Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu; Sf. Ioan cel Milostiv, Patr. Alexandriei; Sf. Cuv. Nil Pustnicul
- 13 noiembrie, miercuri, †) Sf. Ier. Ioan Gură de Aur, Arhiep. Constantinopolului
- 14 noiembrie, joi, † Sf. Ap. Filip; Sf. Ier. Gridorie Palama, arhiep. Tesalonicului
- 15 noiembrie, vineri, †) Sf. Cuv. Paisie de la Neamț; Sf. Mc. și Mărt. Gurie, Samona și Aviv
- 16 noiembrie, sâmbătă, † Sf. Ap. și Ev. Matei
- 17 noiembrie, duminică, Sf. Ier. Grigorie Taumaturgul, Ep. Neocezareei și Ghenație, patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Mărt. Lazăr Zugravul. Duminica a XXVI-a după Rusalii (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina)

Citatul săptămânii

„Unde erați la căderea zidului Berlinului? Noi toți, în Europa, cei care am trăit evenimentele din 9 noiembrie 1989, putem răspunde la această întrebare. Atunci când, acum 30 de ani, germanii din Est și din Vest, se strâneau în brațe, plângând de fericire, avea să se sfârșească nu doar separarea Germaniei. Odată cu Zidul a căzut și Cortina de Fier, cea care, timp de 40 de ani, a despărțit în mod dureros continentul nostru.

De aceea, în data de 9 noiembrie, noi, germanii, sărbătorim nu doar căderea Zidului, ci și curajul cu care oamenii din întreaga Europă Centrală și de Est și-au câștigat libertatea și democrația. Sărbătorim o Europă care este astăzi, cu puține excepții, din fericire, unită.

Noi, germanii, știm că trebuie să le fim recunoscători pentru această fericită șansă sutelor de mii de est-germani care au ieșit în stradă pentru libertate. Dar și muncitorilor de pe șantierele navale de la Gdansk, celor care în Țările Baltice s-au prins, cântând, în lanțul uman, maghiarilor, primii care au tăiat Cortina de Fier, semnatarii Cartei 77 de la Praga, demonstranților cu lumânări în mână de la Bratislava, revoluționarilor de la Timișoara, tuturor femeilor și bărbaților a căror voință de a fi liberi a spulberat ziduri și a rupt sârma ghimpată. În egală măsură le suntem recunoscători prietenilor și aliaților noștri din Vest, dar și politicilor glasnost și perestroika ale lui Gorbaciov care au netezit calea spre reunificare.

Heiko Mass, ministrul german de Externe,
într-un editorial scris cu prilejul împlinirii
a 30 de ani de la căderea Zidului Berlinului

Poza săptămânii

Felicitări!

Pe copertă: S-a constituit noua Autogovernare pe Țară a Românilor din Ungaria
Foto: Anca Becan

România își alege Președintele

Duminică, pe 10 noiembrie românii sunt chemați la urne pentru a alege viitorul Președinte al României. Pe lista candidaților la alegerile prezidențiale sunt înscrși 14 candidați, care speră să ajungă la fotoliul de președinte: Klaus Iohannis, Viorica Dăncilă, Mircea Diaconu, Dan Barna, Theodor Paleologu, Viorel Cataramă, Hunor Kelemen, Ramona Bruynseels, Cătălin Ivan, Bogdan Stanoevici, John Banu, Sebastian Popescu, Alexandru Cumpănașu, Ninel Peia.

Votul se deschide în România pe 10 noiembrie, începând cu ora 7.00 și se încheie la ora 21.00. Românii din diaspora au la dispoziție trei zile de vot, conform unei hotărâri de guvern aprobate.

Calendarul votului este următorul:

8 noiembrie, orele 12–21 (–23:59): prima zi de votare în străinătate;
9 noiembrie, ora 7: se încheie campania electorală în țară;
9 noiembrie, orele 7–21 (–23:59): a doua zi de votare în străinătate;
10 noiembrie, orele 7–21 (–23:59): a treia zi de votare în străinătate și începerea votării în țară.

Unde se poate vota în Ungaria?

La fel ca până acum, se vor organiza secții de vot la sediul Ambasadei (Budapesta, str. Thököly nr. 72), al Institutului Cultural Român (Budapesta, str. Izsó nr. 5) și la Consulatele Generale ale României din Jula (Jula, str. Munkácsy nr. 12/a) și Seghedin (Seghedin, str. Kelemen nr. 5).

Informații suplimentare se găsesc și la paginile internet ale Ministerului Afacerilor Externe (www.mae.ro/node/49479) și Ambasadei României la Budapesta (www.budapesta.mae.ro).

Simpozion anual la Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

În ziua de 9 noiembrie, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria organizează cea de-a 29-a ediție a Simpozionului științific anual. Evenimentul se va desfășura la sediul organizației, aflat în clădirea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (Jula, str. Ch. Doja nr. 8), cu începere de la ora 11.00.

Programul va cuprinde următoarele prelegeri: Elena Rodica Colta (Arad) – Serviciul de sănătate al statului și mentalitatea țărănească; Iulia Mărgărit (București) – Valoarea sapiențial-lingvistică a unor formații paremiologice (pe baza unui material din județul Bichiș); Maria Marin, Daniela Răuțu, Carmen Radu (București) – „Grai și suflet”. Despre vorbirea românilor din Micherechi; Ana Borbély (Budapesta) – Individ, comunitate, societate: peisaj lingvistic în școala bilingvă din Micherechi; Stella Nikula (Jula) – Dansul – o modalitate de comunicare nonverbală; Emilia Martin (Jula) – Cultura populară în secolul 21; Grigore Poiendan (Micherechi) – Compararea cântecelor populare române și maghiare adunate la Nyíradony; Elena Csobai (Bichișciaba) – Comunitatea românească din Bedeu; Maria Berényi (Budapesta) – 100 de ani de la moartea renumitului bibliofil român, Iuliu Todorescu, mare donator al Bibliotecii Széchényi din Budapesta.

În încheierea programului se vor lansa publicațiile Institutului, apărute în anul 2019.

Evenimentul este sprijinit de către Fondul „Bethlen Gábor” din Budapesta.

E.Ș.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Constituirea noii Autogovernări pe Țară a Românilor din Ungaria

La ședința de constituire din ziua de luni, 4 noiembrie, a noii Autogovernări pe Țară a Românilor din Ungaria a fost ales cel de-al patrulea președinte al AȚRU în persoana lui **Gheorghe Cozma**, care în ultimii cinci ani a ocupat postul de șef de oficiu al AȚRU. Acesta îi urmează în această funcție pe **Ioan Budai** (1994–1998),

Traian Kreszta (1999–2014), **Tiberiu Juhász** (2014–2019). La prima ședință a noului AȚRU au mai fost aleși vicepreședinții, membrii Comisiei Financiare și s-au votat salariile și indemnizațiile funcționarilor.

Ședința de constituire s-a desfășurat după un scenariu stabilit prin lege, având puncte obligatorii, cum ar fi alegerea conducătorilor și înființarea comisiei financiare.

Noua Adunare Generală a AȚRU este alcătuită din 15 membri, care provin de pe cele trei liste care s-au luptat la alegerile minoritare din 13 octombrie a.c.: Alianța pentru Români din Ungaria (ARU) – 9 deputați, Asociația Românilor din Mierechici (ARM) – 5 deputați și Asociația Română din Budapesta (ARB) – 1 deputat. La ședința de constituire, care a durat doar o oră și zece minute, au luat parte toți deputații aleși ai AȚRU.

Scenariu prestabilit, cu jurământ în două limbi

Ședința a fost condusă la început de decanul de vârstă, care de această dată a fost doamna **Elena Silaghi**. Aceasta a salutat în limba română toți deputații și publicul, printre care s-au aflat și **Traian Kreszta**, purtătorul de cuvânt al românilor din Ungaria în Parlamentul de la Budapesta și **Florin Vasiloni**, consulul general al României la Iula. Ședința a decurs apoi în limba maghiară, așa cum se obișnuiește la ședințele de lucru ale AȚRU. Pentru autentificarea procesului verbal au fost desemnate și alese apoi prin vot doamnele deputat **Maria Gurzău Czeglédi** și **Mariana Negreu Vetró**.

Ședința de constituire a cuprins nouă puncte pe ordinea de zi, primul fiind înființarea Comisiei de verificare a scrisorilor de acreditare (mandate). La propunerea decanului de vârstă, această comisie temporară, care a funcționat doar în cadrul acestei ședințe, au fost aleși **Gheorghe Păcș** (președinte) și **Erica Borbély** și **Bertold Netea** membri. Comisia a avut sarcina de a constata dacă toate scrisorile de acreditare au fost preluate de către deputați. După aceasta a urmat depunerea jurământului, care s-a făcut prima dată în limba maghiară apoi și în limba română. În continuare s-a propus și s-a votat o modificare a Statutului AȚRU prin care se stabilește că Adunarea Generală are dreptul să aleagă un președinte cu post întreg, un vicepreședinte cu post întreg și un vicepreședinte voluntar.

Gheorghe Cozma

Noul președinte, Gheorghe Cozma: „Funcția de președinte nu este un merit. Este o datorie. O mare responsabilitate”

La cel de-al patrulea punct de pe ordinea de zi a fost ales noul președinte al AȚRU. La propunerea decanului de vârstă, pentru cea mai înaltă funcție în Adunarea Generală a AȚRU a fost propus **Gheorghe Cozma**, cel care în ultimii cinci ani a îndeplinit funcția de șef al Oficiului AȚRU. Nefiind propusă altă persoană, s-a trecut la votare, care s-a făcut prin vot deschis, în fața publicului numeros din sală. Astfel, **Gheorghe Cozma** a fost votat în funcția de președinte cu 13 voturi pentru și 2 abțineri. Acesta a mulțumit votul și încrederea acordată într-un scurt discurs rostit în limba română: „Mă simt onorat pentru încrederea acordată să ocup această funcție. Doresc să mulțumesc și comunității noastre pentru participarea foarte activă la alegerile din data de 13 octombrie, precum și pentru că au votat în număr mare programul, listele și reprezentanții Alianței pentru Români din Ungaria, al cărei candidat am fost și eu. Problemele comunității noastre nu sunt noi pentru mine. Timp de zece ani am lucrat împreună cu foștii președinți, pentru cauza românilor și timp de cinci ani am ocupat funcția de șef de oficiu. La fel ca în perioada anterioară, și de acum înainte voi trata cu deosebită prioritate tot ce ține de noi, de noi, românii din Ungaria. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria pune mare accent pe educația și învățământul în limba română. Tocmai pentru aceasta, în ultimele vremuri, AȚRU a preluat susținerea a șase instituții educaționale românești. Mă bucură faptul că, în această perioadă, numărul elevilor a crescut foarte mult. Nu numai datorită condițiilor bune, oferite de autogovernare, ci și pentru că avem cadre didactice bine pregătite. Autogovernarea, împreună cu secția de sarcini educaționale, în ultimii ani a realizat mai multe dicționare, a reeditat caiete de exerciții, tocmai pentru aceasta, ca să ajute elevii ca să învețe mai ușor limba română. Vorbirea limbii este unul dintre cei mai importanți piloni, pentru ca mica noastră comunitate să existe și în viitor.

(Continuare în pagina a 5-a)

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Conferința preoțească de toamnă, la Bătania

Sâmbătă, 2 noiembrie, la Parohia Bătania, din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în prezența Preasfințitului Părinte *Siluan* și a clericilor acestei Eparhii, s-a desfășurat Conferința Preoțească de toamnă.

Conferința a fost precedată, ca de fiecare dată, de Sfânta Liturghie Arhierască, săvârșită în biserica parohială, de Chiriarhul locului, împreună cu soborul clericilor români din Episcopia Ungariei, între care s-au numărat *pr. Marius Vidican*, parohul Bătaniei și gazda acestei manifestări, *pr. Arhimandrit Calinic Covaci*, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei, *pr. Protosinghel David Pop*, Superiorul Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, *pr. Protosinghel Visarion Tuderică*, Secretarul Eparhial, *pr. Origen Sabău*, Consilierul Cultural al Episcopiei, *pr. Teodor Marc*, Consilierul Economic al Episcopiei și ceilalți clerici, de la diferite parohii, din cele patru protopopiate ale acestei Eparhii. La slujbă au luat parte și credincioși de diferite vârste, din Bătania, între care și copii, care s-au împărtășit cu Sfintele Taine, la momentul potrivit, dar au dat și o mână de ajutor în sfântul altar, la paracliserie, ca în fiecare duminică și sărbătoare. Răspunsurile liturgice au fost date de un grup de tineri teologi din Arad, conduși de dl. *Adrian Bughi*, profesor de muzică la Seminarul Teologic din Arad și dirijorul Corului „Pro Musica” din Jula.

La finalul slujbei, Ierarhul le-a mulțumit credincioșilor pentru participare, în duh de rugăciune, la această slujire liturgică prilejuită de Conferința Preoțească de toamnă din Episcopie, a apreciat lucrările desfășurate de *pr. paroh Marius Vidican* la locul de cult din Bătania, care i-a întâmpinat cu căldură, la propriu și la figurat, pe oaspeții clerici ai Episcopiei Românești din Ungaria, din diferite părți și i-a îndemnat pe credincioși să păstreze cu sfințenie datinile și obiceiurile strămoșești românești, legate de pomenirea morților și Moșii de toamnă și să fie atenți și rezervați la alte sărbători cu duh lumesc, venite de dincolo de ocean, care tind să ia amploare și în țările din Uniunea Europeană, în această perioadă de început de noiembrie.

Conferința Preoțească s-a desfășurat la noua Casă Parohială românească din Bătania, achiziționată în acest an, cu sprijin din partea Statului Ungar. Conferința a fost dedicată „Anului comemorativ al Patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moisesescu și al traducătorilor de cărți bisericești în Patriarhia Română, precum și Anului Omagial al Satului Românesc”, iar în cadrul ei, *pr. Protosinghel David Pop*, Superiorul Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, a prezentat referatul intitulat: „Rolul și misiunea Ierarhiei bisericești în societate”, în care a abordat, din punct de vedere scripturistic și patristic, această temă de mare importanță și actualitate pentru viața Bisericii Ortodoxe Române și a Bisericii Ortodoxe, în general. O scurtă prezentare a personalităților celor doi patriarhi omagiați în acest an în Patriarhia Română: Nicodim Munteanu și Iustin Moisesescu, precum și a învățămintelor pe care le putem trage din bogata lor viață și activitate, desfășurată în condiții istorice deosebit de grele pentru poporul român dreptmăritor, în timpul și îndată după cel de-al Doilea Război Mondial și în vremea regimului comunist ateu, a fost făcută la începutul conferinței de Preasfințitul

Părinte *Siluan*, iar apoi a urmat prezentarea și dezbaterea temei pregătite de Părintele Protosinghel *David Pop*, care a fost foarte interesantă, bine realizată și apreciată de Ierarh și ceilalți clerici prezenți.

Totodată, au mai fost discutate și alte teme de actualitate pentru misiunea bisericească pe care Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria o desfășoară în folosul credincioșilor săi, pentru transmiterea învățăturii de credință, dar și a valorilor identitare ale neamului românesc: limba, credința și cultura, care ne definesc și ne particularizează, în contextul celorlalte neamuri și popoare ortodoxe care trăiesc în lume, în comuniune frățească și bună înțelegere cu acestea, dar și relație cu celelalte popoare și țări, în care viețuim. În această inițiativă este determinant și deosebit de important și necesar și sprijinul Patriarhiei Române, din care face parte Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și celelalte Eparhii Ortodoxe Românești din jurul granițelor României și din Diasporă, precum și sprijinul Sta-

tului Român, oferit acestora prin intermediul Patriarhiei Române.

Întâlnirea în sine, ca de fiecare dată, a fost un prilej de bucurie duhovnicească și de întărire a legăturilor dintre clericii și credincioșii care fac parte astăzi din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și s-a încheiat cu o agapă comună, oferită din partea Parohiei care a găzduit în acest an Conferința Preoțească misionar-pastorală de toamnă, din această Episcopie.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Cununie ortodoxă în Catedrala Sf. Nicolae din Jula

Tinerii miri *Cristina Bányai* din Jula și *Adam Juhász* din Micherechi și-au jurat credință veșnică în cadrul Tainei Sfintei Cununii, săvârșită de preotul paroh al Catedralei Episcopale Sf. Nicolae din Jula, *pr. Teodor Marc*, în sâmbăta din 28 septembrie. Nașii de cununie ai tinerilor au fost *dr. Anamaria Bányai* și *Gheorghe Juhász*.

E.Ș.

(Urmare din pagina a 3-a)

Constituirea noii Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria

Elvira Ardelean

Bertold Netea

Noul AȚRU va avea doi vicepreședinți: Bertold Netea și Elvira Ardelean

Din acest moment, ședința a fost condusă de noul președinte. Acesta i-a propus pentru funcția de vicepreședinți pe Bertold Netea (cu post întreg) și pe Elvira Ardelean-Pál (onorific). Primul a fost votat cu 14 voturi pentru și 1 abținere, iar al doilea candidat a întrunit toate cele 15 voturi ale deputaților.

A urmat apoi alegerea unei noi Comisii Financiare a AȚRU, care este alcătuită din 3 membri interni și doi externi. Au fost propuși și votați cu unanimitate de voturi: *Mariana Negreu Vetró* – președinte, *Erica Borbély* și *Ioan Nedrău* – membri interni, *Bartha Lászlóné* și *Origen Sabău* – membri externi. După votare, au depus jurământul și membrii externi ai comisiei.

Salarii și onorarii pentru conducători și deputați

La ședința de constituire s-au decis prin vot deschis și salariile, onorariile conducătorilor, ale membrilor în comisii și ale tuturor deputaților Adunării Generale. Astfel, pentru președintele Gheorghe Cozma s-a votat un salariu lunar de 540.000 ft, la care se mai adaugă o indemnizație de 81.000 ft. Vicepreședintele cu post întreg, Bertold Netea va câștiga un salariu de 350.000 ft, plus o indemnizație de 52.000 ft, iar vicepreședintele onorific, Elvira Ardelean va primi lunar 300.000 ft, plus o indemnizație de 45.000 ft.

La propunerea președintelui, deputații au acceptat ca onorariile membrilor în comisii și ale deputaților să fie la fel cum s-a hotărât în 2015. Astfel că un președinte de comisie va primi lunar 77.300 ft, un membru într-o comisie 20.000 ft, iar un simplu deputat în AȚRU 10.000 ft. Toate sumele menționate sunt sume brute.

În încheierea ședinței, deputații au fost informați despre obligativitatea înaintării declarațiilor de avere și necesitatea modificării Statutului de Funcționare al AȚRU.

Eva Simon

Dar, totodată, trebuie să acordăm mare atenție și asociațiilor, grupurilor de păstrarea și promovarea tradițiilor românești, dar nu numai, culturii, bisericii și comunicării, mass-mediei și publicațiilor românești. Funcția de președinte nu este un merit. Este o datorie. O mare responsabilitate. Sunt convins că, împreună cu Dumnezeu, vom putea continua și întări acest demers. Vă mulțumesc încă odată!”

Noul președinte al AȚRU, Gheorghe Cozma este născut în 7 aprilie 1986, la Micherechi. După absolvirea Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula, în perioada 2004–2009 a studiat la Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula” din Seghedin, secția română și informatică. Între 2010–2011 a fost referent cultural la Centrul de Documentare și Informare al AȚRU, iar din 2011 lucrează în Oficiul AȚRU, timp de trei ani fiind secretar, iar din 2015 ocupând postul de șef al Oficiului AȚRU. În ultima perioadă a studiat administrație publică la Universitatea de Administrație Publică din Budapesta.

Întâlnire de promoție după 40 de ani de la terminarea școlii generale din Micherechi

În sâmbăta din 2 noiembrie, la Casa de Cultură din Micherechi a avut loc întâlnirea promoției 1971–79 a foștilor elevi de la școala generală din localitate. Adunați în număr deosebit de mare, alături de foștii elevi, ajunși acum adulți în toată firea, unii chiar și bunici, au participat patru foste profesoare.

Ziua Mulțumirii la bapțiștii din Micherechi

Duminică, 10 noiembrie 2019, dimineața de la ora 9.00, iar după-amiază de la ora 17.00, Biserica Baptistă din Micherechi vă invită la un timp special în care vom mulțumi Domnului Dumnezeu pentru

darurile spirituale și materiale de care ne-a făcut parte și în acest an. Vă așteptăm cu drag!

Conducerea Bisericii Baptiste din Micherechi

Poveste despre obiceiurile rele

Un tată era foarte îngrijorat din cauza obiceiurilor rele pe care le avea fiul său de la o vreme. Căutând o soluție pentru a-l face pe acesta să revină pe drumul cel bun, bărbatul s-a gândit să ceară ajutorul unui bătrân înțelept. Tatăl i-a făcut cunoștință fiului său cu bătrânul respectiv și acesta l-a invitat pe băiețel la o plimbare prin pădure.

Cei doi au pornit prin pădure și la un moment dat, bătrânul i-a arătat băiatului un mic copăcel pe care i-a cerut să îl scoată din pământ.

Băiatul a reușit să scoată ușor copăcelul și cei doi și-au continuat drumul.

Din nou, bătrânul i-a arătat băiatului o mică plantă și i-a spus să o scoată din pământ, iar copilul nu a stat pe gânduri și a scos respectiva plantă din pământ, fără niciun efort.

Pe măsură ce înaintau prin pădure, înțeleptul i-a spus băiatului să scoată un tufiș din pământ și el așa a și făcut. A urmat apoi un mic copac pe care băiatul s-a chinuit puțin să îl scoată. În cele din urmă, bătrânul i-a arătat un copac mai mare și i-a spus copilului să îl scoată. Băiatul s-a chinuit cât s-a chinuit, încercând să scoată copacul din pământ în diferite feluri, însă nu a reușit.

Atunci, bătrânul s-a uitat la băiat și i-a spus zâmbind: „Așa stă treaba și cu obiceiurile pe care le avem, bune sau rele.”

Morala: De obiceiurile rele este greu să mai scapi odată ce acestea s-au împământenit în comportamentul tău. Cel mai bine este să scapi de acestea cât mai repede cu putință.

Jocuri și activități de toamnă

Chiar dacă este frig afară și copacii se scutură de frunze, există o mulțime de activități și de toamnă, amuzante și de făcut cu toată familia în aer liber!

Fiind sezonul dovlecilor, al frunzelor uscate și, bineînțeles, al castanelor și ghindelor, prin natură găsim foarte multe „instrumente” pentru activități de toamnă, care să îi distreze pe cei mici și să bucure toată familia!

Bowling cu dovleci: este nevoie de un dovleac mic, 10 de PET-uri de 0,5 L goale, nisip sau pietriș (de pus pe fundul sticlelor de plastic, pentru a nu pica din cauza vântului). Se aranjează sticlele pe jos, în formă de triunghi (ca la bowling), se ia o anumită distanță și se începe jocul!

Colecții de frunze: fiind anotimpul în care găsim frunze peste tot, de toate culorile și fără să le rupem din copaci, este o ocazie foarte bună de a-i învăța pe cei mici despre copaci diferiți. Se poate alcătui și un ierbar, în care se notează din ce copac a căzut fiecare frunză.

Joc cu ghinde și castane: Printre alte activități de toamnă, nu se poate să nu amintim și de colecțiile de ghinde și castane (eventual și conuri de brad). Invariabil, copiii vor începe să colecționeze aceste fructe de toamnă. Întrebarea este: ce facem cu ele? De exemplu, pot fi folosite fie ca „monedă de schimb”, în diverse jocuri prin clasă sau acasă. O altă variantă este să se ia un dovleac, pe care îl scobiți și îl goliți de conținut. Apoi se poate face un concurs: cine nimerește mai multe ghinde și castane în dovleac, câștigă!

În cazul conurilor de brad, vă propunem să găsiți metode haioase de a le decora în funcție de evenimentele de sezon, pentru cadouri și decor.

Integramă pentru copii

			Nu-i deloc bună	
Patricia Oprescu				Ana Ene
			Pom fructifer Silvia Olteanu	
Radu Bucur Întrebare				
			Narcisa Coman Nina Georgescu	Litere ascunse de orice TIMID!
			Trei roman	

Bursă de studiu pentru doi elevi de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

Pe 10 octombrie, la Budapesta, a avut loc festivitatea de decernare a burselor de studii pentru elevii de naționalitate din Ungaria. Bursele se oferă pe baza unui concurs inițiat de Ministerul Resurselor Umane și Secretariatul pentru Relațiile cu Naționalitățile, Cultele și Societatea Civilă. Anul acesta, la serbarea de la Budapesta, secretarul de stat pentru naționalități Soltész Miklós din cadrul Oficiului Primului Ministru

i-a felicitat pe tinerii liceeni și le-a înmănat premiile. Au fost distinși tineri de la mai multe naționalități din Ungaria. Începând de anul acesta, bursa primită anii anteriori de către un singur licean s-a împărțit la doi tineri. Din partea românilor, acest premiu le-a fost acordat elevilor Ana Szántó din clasa a XI-a B și Tiberiu Emanuel Șimon din clasa a XI-a A de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

Acordarea acestor burse are loc în fiecare an, începând din 2012. Scopul burselor este sprijinirea acelor liceeni de naționalitate din Ungaria, care pe lângă rezultatele bune la învățătură iau parte și la activitățile extrașcolare din comunitatea din care fac parte, pentru păstrarea identității, culturii și a limbii materne. Prin această bursă, statul maghiar dorește să sprijine tinerii și faptul ca mai târziu, când vor deveni adulți, să reprezinte cu responsabilitate comunitățile din care fac parte.

Cei doi tineri de la Liceul „Nicolae Bălcescu”, aleși de către profesorii lor ca să primească bursă anul acesta și anul viitor de studiu, pe lângă rezultatele bune la învățătură, sunt activi la mai multe activități extrașcolare.

Ana Szántó a obținut de-a lungul anilor de școală generală și liceu rezultate excelente la învățătură, iar începând cu clasa a doua de școală generală a participat la mai multe concursuri de naționalitate și alte concursuri din cadrul școlii, unde a obținut mai multe premii. Este membră a corului școlii de mai mulți ani și dansează în echipa de dansuri populare a liceului. Eleva Ana este un foarte bun organizator își ajută colegii la diferite activități culturale, în timpul liber citește foarte mult, este sânguincioasă și maximalistă. Se străduiește să ia note cât mai bune, deoarece după terminarea clasei a 12-a își dorește să își continue studiile ori în Ungaria, la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta, la Relații internaționale, sau în România, la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

„Este o mare onoare pentru mine această bursă de studiu și, totodată, un sprijin. Din cei 30 de mii de forinți lunar pe care o să-mi primesc o să-mi plătesc meditațiile și taxa la examenele de limbă, deoarece îmi doresc în viitorul apropiat să dau examenul de limbă de grad superior atât din limba română, cât și din limba engleză. Limba română este limba mea maternă, după mama mea, iar limba engleză este foarte necesară la ora actuală. Pentru a stăpâni mai bine limba engleză, în timpul studiilor am participat la multe competiții de limbă engleză, unde am obținut rezultate de excepție. În mai 2019, am participat în cadrul unui program Erasmus la o tabără culturală de limbă engleză, iar în luna octombrie am avut ocazia să particip la o altă tabără de limbă engleză, așadar bursa de studiu de la Budapesta a fost preluată de către mama mea, deoarece fiind în tabără nu am putut fi prezentă. Pe lângă activitățile școlare, susțin de fiecare dată cu plăcere activitatea consiliului de elevi al școlii și, de asemenea, sunt un membru activ al consiliului de elevi al orașului Jula. Am fost foarte încântată de fiecare dată să particip la tabere de naționalitate, unde am avut ocazia să exerseze limba română. În 2016, am participat la o tabără de limbă română la Moneasa. În 2018, am petrecut o săptămână într-o tabără culturală românească la Valea lui Liman și la Oglinzi. Anul acesta, în iunie 2019, mi-am reprezentat școala la o tabără culturală internațională din Făget cu 7 dintre colegii mei de școală”, a spus bursiera Ana Szántó.

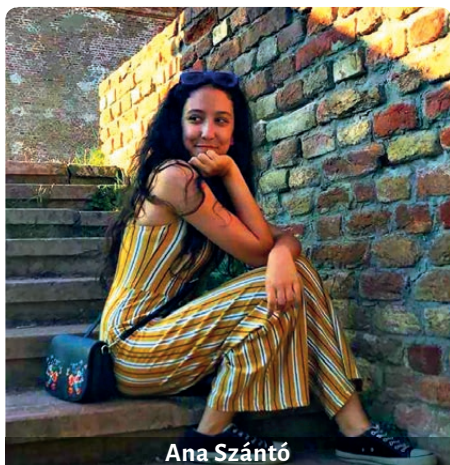
Cel de-al doilea bursier, Tiberiu Emanuel Șimon, locuiește împreună cu părinții în Dombegyháza din anul 2008. Este de ori-

gine român din Arad și a început studiile școlare elementare în 2009, la Școala generală bilingvă „Lucian Magdu” din Bătaș. Rezultatele bune la învățătură și dorința lui de a participa la cât mai multe competiții l-au făcut remarcat printre colegii săi. A învățat limba maghiară la școala generală și acum cunoaște la perfecție ambele limbi, româna și maghiara. A avut

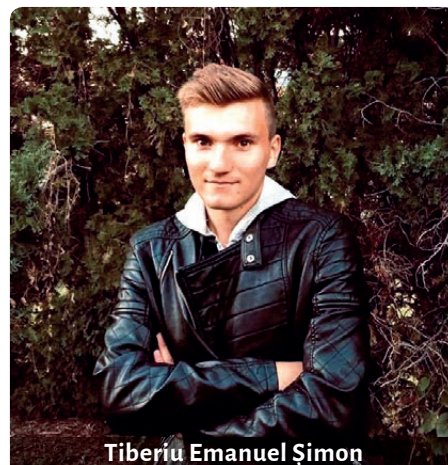
rezultate bune și la competiții școlare, a participat la olimpiadele de limba română OATV și a făcut parte la Bătaș din viața și activitatea culturală a școlii, a dansat, a fost membru în corul școlii și în grupul de teatru al acesteia. Aceste activități le continuă și acum în viața de licean, făcând parte din corul școlii și din echipa de teatru a liceului.

„Am absolvit școala generală în 2017 și mi-a fost clar că îmi voi continua studiile la Liceul Românesc Nicolae Bălcescu din Jula. Particip cu mare plăcere la toate programele românești organizate de instituția la care învăț. Am fost încântat să pot reprezenta școala mea la Concursul internațional de eseuri *Alături de Isus în Europa*, unde am primit un premiu special, lucrarea mea fiind apreciată printre primele o sută de eseuri. Credința este importantă în viața mea, așa că, din anul școlar 2018/2019, particip la orele de religie ortodoxă. Mă străduiesc să am rezultate cât mai bune la învățătură. De anul trecut mi-am îmbunătățit notele la fizică, matematică și literatură maghiară. Îmi doresc foarte mult să obțin un examen superior la limba română, iar bursa primită o să mă ajute să-mi continui studiile după ce termin liceul. Mi-ar plăcea foarte mult să devin profesor. Timpul liber mi-l petrec citind, ascultând muzică. Îmi place foarte mult să fac excursii cu bicicleta și să joc tenis”, ne-a mărturisit Tiberiu Emanuel Șimon.

A.B.

Ana Szántó

Tiberiu Emanuel Șimon

Tiberiu Șimon, alături de Tircsi Richárd și secretarul de stat Soltész Miklós

De „Ziua morților” au fost comemorați și eroii români

MICHERECHI

ȘERCAD

Cu trei zile înainte de „Ziua morților” din 1 noiembrie, ziua tuturor sfinților în creștinătatea occidentală, și în preajma Zilei Armatei Române, s-au organizat ceremonii de comemorare a eroilor români și în câteva localități cu populație românească din Ungaria. În 29 octombrie, au fost astfel de ceremonii la Micherechi, Șercad și Jula.

La Micherechi, în prezența multor localnici, reprezentanți ai primăriei locale, profesori, pedagogi, elevi și preșcolari de la școala și grădinița din localitate, au fost depuse coroane de flori la monumentul ostașilor români din cimitirul localității, căzuți în septembrie 1944 în luptele purtate după trecerea frontierei româno-ungare, la „Monumentul strămoșilor” (inaugurat în anul 2016 în centrul localității, donație a pr. Nicolae Bordașiu din București) și la monumentul ostașilor ungari, etnici români din Micherechi, căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, aflat în centrul localității, lângă primărie. Au depus coroane Florin Vasiloni, consulul general al României la Jula, Margareta Tat, primarul comunei Micherechi, conducerea școlii și grădiniței din localitate, reprezentanți ai altor instituții locale. Preotul paroh Ioan Bun a oficiat slujbe de pomenire a eroilor.

La Șercad au fost depuse coroane de flori la monumentul ostașilor români neidentificați, șapte la număr, căzuți în septembrie 1944, în luptele purtate după trecerea frontierei româno-ungare. Monumentul a fost ridicat în urmă cu câțiva ani prin grija Autogovernării Române din Șercad în cimitirul orășenesc.

JULA

În aceeași zi, în organizarea Consulatului General al României la Jula, în cimitirul din cartierul Orașul Mic Românesc din Jula, a avut loc un serviciu religios comemorativ, cu depunere de coroane de flori, organizat în memoria Excelenței Sale Simion Pop, fostul ambasador al României în Ungaria, în perioada 1990–1992. Slujba a fost celebrată de către pr. Petru Pușcaș, parohul Bisericii „Sf. Parascheva” din Jula și pr. Visarion Tuderică, secretarul EORU. S-a evocat astfel memoria ilustrului diplomat, decedat și înmormântat în cimitirul din Jula în luna mai 2008. Au depus coroane de flori Florin Vasiloni, consulul general al României la Jula, Gheorghe Cozma, șeful Oficiului Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și Beata Condoroș, vicepreședintele Autogovernării Românești din Jula.

A.B.

Povești în imagini

Fotografii din colecția lui Mihai Bihari

Casă țărănească acoperită cu stuf din Micherechi, în iarna anului 1955. Lângă casă, proprietarul acesteia, bace Mihai Rocsin.

România, o mare putere teatrală

„Teatrul, clipa magică a istoriei” a fost motto-ul sub care s-a desfășurat în anul acesta, 2019, între 18–27 octombrie, a 29-a ediție a Festivalului Național de Teatru de la București. Va rămâne unul din festivalurile de excepție datorită rigorii cu care au fost selecționate spectacolele, cu care a fost completată paleta acestora cu conferințe, lansări de carte, expoziții de afișe, de costume, fiind îmbrățișate meșteșugurile adiacente artei scenice în ansamblu, fără de care nu s-ar putea face teatru, vorbesc acum de scenografie, de afișe, de arta mișcării scenice, de proiectarea și execuția costumelor etc. A fost o desfășurare de „forțe” de bun agur, de bun gust, de imensă pasiune pentru teatru, întregul festival fiind de dimensiuni remarcabile. Săli arhipline, vânzare în totalitate a билетelor, interesul publicului au dovedit-o din plin.

Dialogurile, conferințele, vorbesc acum în primul rând de dialogul dintre două personalități remarcabile ale criticii și teoriei teatrului: *Marina Coonstantinescu* și *George Banu*. Cu discuția dintre ei doi a debutat festivalul.

Îmi permit să spun, că astăzi România este o mare putere teatrală. Interesul, regularitatea cu care publicul merge la spectacole, calitatea acestora, implicit calitatea regizorilor și actorilor sunt ieșite din comun.

Chiar nu se putea viziona în întregime repertoriul Festivalului, ar fi fost imposibil, s-au jucat 41 de spectacole, s-au vernisat șapte expoziții etc. Nu este o poveste, au fost numeroase dezbateri pe marginea spectacolelor numeroase, conferințe, workshopuri.

Mă bucur nespun că de la Budapesta am putut recomanda FNT-ului un spectacol excepțional, montat de *Andrei Șerban*, cu actorii Teatrului Radnóti din Budapesta, este vorba de „Richard III” de William Shakespeare, montat tot de domnia sa și la Teatrul Bulandra din București. Am văzut ambele spectacole în FNT. Ele au însemnat un mare pariu. Același text montat cu două trupe diferite de actori, în două țări diferite, jucate în același decor și costume. Un pariu câștigat, pentru că nu erau identice. Aveau multe abordări și rezolvări diferite, obțiuni diferite asupra interpretării, dar ambele fascinante.

Dezbaterile celor două spectacole a fost un moment real de istoria teatrului. Miză mare,

pariu câștigat.

Întregul repertoriu, selecția spectacolelor, a fost de mare rigoare pentru a oferi publicului o calitate cu totul aparte a spectacolelor de teatru din România.

„Așa se face teatru la noi...”, am putea spune.
(Ne revedem la anul...)

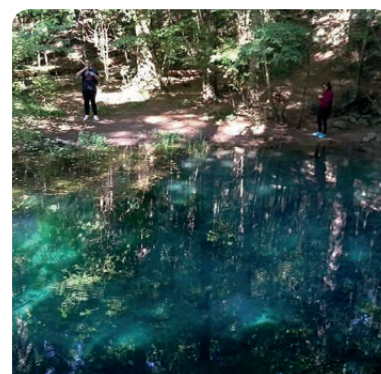
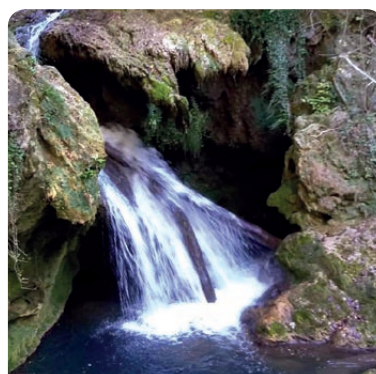
Ana Scarlat, Budapesta

Excursia românilor din județul Ciongrad la Cheile Nerei

În perioada 11–13 octombrie, un grup de români din Seghedin și Cenadul Unguresc au uitat pentru 2–3 zile de confortul de acasă, în favoarea unor drumeții de neuitat în Banatul Montan, unde au luat la pas traseul minunat al Cheilor Nerei, au făcut un pelerinaj la Mănăstirea Nera din județul Caras-Severin, care este faimoasă în Europa pentru faptul că slujirea se face cu preoți medici, iar în ultima zi au făcut o călătorie nostalgică cu trenul personal Oravița–Anina, pe un traseu unic.

La așezământul monahal Nera

În prima zi, grupul nostru a făcut drumul (de 8–10 km dus-întors) la Mănăstirea Nera, din satul Sasca, unde au fost cazați la o pensiune. Nu a fost ușor de făcut acel drum pietruit până la mănăstire, mai ales că ne-am bucurat și de o zi călduroasă de până la 28 de grade, însă traseul pe malul Nerei a meritat efortul. La mănăstire am fost întâmpinați de mai multe măicuțe slujitoare, care ne-au fost ghid și care la încheierea vizitei ne-au invitat la o gustare de post cu produse făcute de ele, cu zacuscă, pâine de casă și sirop de coacăze, biscuiți și ceaiuri din colecția „Neraplant”. Mănăstirea este un așezământ monastic, care se află în localitatea Sasca Montană, și a luat ființă la 16 mai 1994. Ceea ce este interesant la această mănăstire este faptul că este unică în țară și în Europa, deoarece este singurul așezământ cu slujire medicală. În același timp, în incinta mănăstirii au fost amenajate și câteva ateliere artistice, precum și o bibliotecă. Mănăstirea este încă în construcție, ea găzduiește o sută de măicuțe, care fac o frumoasă ascultare prin prepararea diverselor leacuri naturiste, tămăduitoare pentru trup și suflet. Mănăstirea Nera este situată pe Valea Nerei, într-un cadru pitoresc din care sunt culese o multitudine de plante medicinale, dar nu numai. De primăvara până toamna târziu maicile de aici sunt precum albinele, adună toată

materia primă necesară din flora spontană, apoi respectând vechi rețete tradiționale, rețete proprii sub atenta îndrumare a profesorului doctor *Pavel Chirilă*, manufacturează manual, cu mult suflet, aceste minunății de leacuri care se pot procura de la magazinul mănăstirii, unde am reușit și noi, toți cei din grup, să ne aprovizionăm cu diferite ceaiuri și siropuri de leac.

Drumeție de neuitat

Cea mai spectaculoasă și grea drumeție la care ne-am angajat a doua zi dis-de-dimineață a fost expediția pe poteca ce șerpuiește de-a lungul râului Nera, în amonte. Acolo am dat de tuneluri săpate în stâncă, zic unii că unele dintre aceste tuneluri sunt chiar de pe vremea romanilor. Sugestiv, locul e numit „La Tunele”. Am făcut în acest traseu montan 24 de km dus-întors de la Sasca până la Ochiul Beiului, un lac puțin diferit de altele, ascuns în inima pădurii. Un izvor creează acest lac cu reflexii verzi-albăstrui, iar în apa limpede ca și cristalul, sunt pești. Culorile care se schimbă în funcție de cum bate soarele printre copaci, dau impresia vizitatorului că e un loc ireal. A fost o zi spectaculoasă pentru toți membrii grupului care nu s-au lăsat răpuși de oboseală, s-au dovedit cu toții a fi iubitori ai naturii și ai frumosului.

(Continuare în pagina a 12-a)

„Cardinalul”, un film despre tragedia vieții episcopului greco-catolic Iuliu Hossu

„Cardinalul”, un film semnat de Nicolae Mărgineanu, după un scenariu de Bogdan Adrian Toma, va putea fi văzut pe ecranele din România începând cu 9 noiembrie.

„Cardinalul” prezintă o parte din viața episcopului greco-catolic Iuliu Hossu, câteva scene de la Marea Unire și pe urmă perioada încercării convertirii forțate în penitenciarul Sighet. Rolul lui Iuliu Hossu este jucat de actorul Radu Botar, iar alături de el joacă Ioan Andrei Ionescu, Richard Bovnoczki, Radu Bănzaru, Maria Ploae, Cristian Iacob, Mircea Andreescu, Ovidiu Crișan, Remus Mărgineanu, Bogdan Nechifor.

În anii '50, conducătorii bisericii greco-catolice sunt arestați și închiși în penitenciarul

de la Sighet. Regimul sovietic interzice existența altei biserici în afara celei ortodoxe. În fața chinurilor și unora dintre cele mai perfide mijloace de dezumanizare, alternativele sunt convertirea sau moartea. În fața tortionarilor se ridică episcopul Iuliu Hossu, care prin curaj și verticalitate devine o călăuză pentru ceilalți preoți.

„Cred că în peisajul atât de divers al filmului românesc este bine să existe și un film închinat acestor martiri ai neamului. O istorie încă ignorată și pe care, din păcate, unii o vor uita”, a declarat regizorul Nicolae Mărgineanu.

Cardinalul a fost realizat de Ager Film, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, iar filmările au avut loc în Memorialul Sighet, Penitenciarul Jilava, fostul penitenciar Doftana și alte locații, timp de 20 de zile.

Integramă

LA PICIOR...

TRAS PE PICIOR	TRĂIEȘTE PE PICIOR	SPORTIVI PE PISTĂ	COADĂ DE TOPOR!	RIDICATE PE TOCURI
LUNG ÎN PICIOARE	MARE FACE PLATA	LOVITURĂ DE PICIOR	ARSĂ PE MARGINII	
PARTE A MĂȘTII DE GAZE				DUȘI LA JUDECATĂ
APLECAT			NAE LUCA ÎNOATĂ CU SPATELE	
CUI BONT FOLOSITE LA CUSUT		EMOȚIE PE SCENĂ CÂNTEC		
	TRAI OBIȘNUIT CÂNTEC PE BALTĂ			
A FORFOTI OASE LA PICIOARE		DRUMURI DE URMAT PIETRE		
	ÎMPINS ÎN CAMERĂ SENIOR FEUDAL		NOTA 2 TRAS PE PICIOR	
FINAL DE CHEF! A ÎNȘELA				LUATE ÎN PICIOARE
	COPIST ANTIC TRAȘI PE PICIOARE			
ACUM... LA TARĂ PLINI CU APĂ		ÎNDEMN LA PIAȚĂ! CAP DE ERETE!	HAINE ALBĂ A IERNII	
		PARTE A BRĂȚULUI A STRIGA LA HORĂ		
PASĂRE DE PRADĂ VORBE DE BINE			MAGDA ISANOS FAȚĂ DE MASĂ!	
		BUN LA SUFLET		
PROGRAM DE LUCRU PRICEPUTE				

Glume

La psiholog.

– Domnule psiholog, urăsc pe cineva de nu mai știu ce să fac.

– Vă recomand să îi scrieți o scrisoare cu toate cuvintele jignitoare pe care vreți să i le spuneți și după aceea să îi dați foc...

– OK, OK! Și cu scrisoarea ce fac?!

Un om de afaceri are un accident de mașină și vine polițistul să facă proces-verbal.

Afaceristul:

– Ce nenorocire!... Mercedesul meu de 60.000 de dolari!...

Polițistul:

– Lasă domnule Mercedesul... Nu vezi că ai sânge pe haine?

Afaceristul:

– Ceeee?! Costumul meu Armani!!!!!!

Polițistul:

– Lasă domnule costumul, bucură-te că ești viu! Nu vezi că îți lipsește o mână?

Afaceristul:

– Ah... Nu... Nu Rolexul meu!

O blondă intră într-un magazin cu articole de sport și drumeție și întreabă:

– Aveți ochelari?

– Pentru soare?

– Nuuu, pentru mine!

Soțul:

– Am fost un prost când te-am luat!

Soția:

– Iar eu, fiind foarte îndrăgostită, nu am observat asta!

– Domnule doctor, soția mea mă consideră nebun.

– De ce?

– Fiindcă eu după ce beau cafeaua, mănânc ceasca.

– Cum, mănânci ceasca cu totul?

– Nu, rămâne numai toarta.

– Chiar ești nebun, apă toarta e cea mai gustoasă!

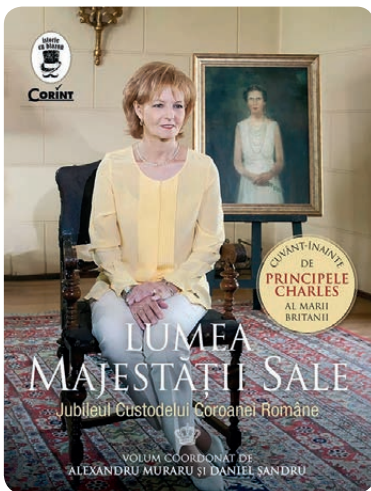
Dezlegarea integramei din numărul anterior

Cu copii: G; Z; A; SUMEDENIE; VARA; URS; TEN; DEDAT; RACANI; U; AN; ACESTA; ACRA; TAR; INEC; RIT; TRADA; AT; TAC; OCARI; I; ALIAT; P; CINIC; ABA; SACAITOR; ACTA; NANI; AEROSTAT.

Dezlegarea acestei integrame o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

Lumea
Majestății Sale

Un nou titlu regal în colecția Editurii Corint va vedea lumina tiparului în curând. „Lumea Majestății Sale” este o culegere de eseuri, editată de Alexandru Muraru și Daniel Șandru cu ocazia împlinirii a treizeci de ani de la venirea în țară a Custodelui Coroanei.

Majestatea Sa și Prințesa Sofia au călcat pentru prima oară pe pământ românesc la 18 ianuarie 1990. A fost momentul întoarcerii Familiei Regale în țară, după 42 de ani de la plecarea în exil a Regelui Mihai și a Reginei-Mamă, la 4 ianuarie 1948.

Cartea are un cuvânt-înainte semnat de Alteța Sa Regală Prințipele de Wales.

Publicitate

Cabinet
de specialitate

Dr. Görbedi László, reumatolog pensionar, cu 40 de ani de experiență profesională, și-a transferat cabinetul medical de specialitate de la Eger la Jula.

Adresa cabinetului: Jula, Bulevardul Béke, nr. 37. (În clădirea de birouri Laufer)

Deschiderea cabinetului: de la 1 octombrie 2019

Tratamente: Feumatologie, Fizioterapie, Soft Laser, (Matus Laser), Terapie manuală, Acupunctură, Neuralterapie.

Program: deschis luni și joi între orele 15–18

Consultări despre Laserul Matus: marți, miercuri, vineri, între orele 15–18

Telefon: 06-30/85-14-526, 06-66/416-761

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

11 NOIEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

12 NOIEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Leacuri și credințe / Gabriela Rusu Pășărin 17.30: Pelerinaje prin Biblie / dr. Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

13 NOIEMBRIE (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

14 NOIEMBRIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

15 NOIEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Sarea în bucate – emisiune de gastronomie românească 17.55: Încheiere

16 NOIEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

17 NOIEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

COLCĂI, pers. 3 *côlcăie*, vb. IV. Intrans. 1. (Despre oameni și animale) A umbla de colo până colo în număr mare; (despre locuri, obiecte) a fi plin de oameni sau de animale care umblă de colo până colo. 2. (Reg.) A clocoti; a vui. – Formație onomatopeică.

UMOR

EU CUM
POT SĂ CITESC
? N GÂND PENTRU
A NU TE
DERANJA?

ecranul
nostru

miercuri, 13 noiembrie, Duna TV 07.15

miercuri, 13 noiembrie, Duna World, ora 13.50

În ziua de 4 noiembrie a avut loc ședința de constituire a AȚRU, unde s-a ales și noua conducere a acesteia. Din reportajul realizat la acest eveniment veți afla care sunt planurile noii conducere a reprezentanței pe țară. Alegerile din 13 octombrie au adus din nou la suprafață slăbiciunile Legii pentru Naționalități. ARU, condusă de Traian Cresta, actualul purtător de cuvânt al românilor din Ungaria în Parlamentul de la Budapesta, a lansat împotriva unor români, în frunte cu profesorul Gheorghe Petrușan, trei candidați necunoscuți pentru comunitatea românilor din Seghedin, mai precis o familie de maghiari sosită din România. Realizator: Ștefan Crâsta

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Vicepreședinte: Alexandru Finna

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Excursia românilor din județul Ciongrad la Cheile Nerei

Un traseu unic: Oravița-Anina

Cea de-a treia zi și ultima a excursiei tomatice s-a încheiat înainte de urcarea în autocarul care ne-a adus înapoi în Ungaria, cu participarea la Sfânta Liturghie duminicală la biserica ortodoxă din orașul Oravița și pe urmă cu un alt traseu spectaculos, o călătorie cu trenul istoric, pe un traseu unic în Europa, deoarece traversează 14 tuneluri, 10 viaducte, 89 de podețe și 49 de ziduri de sprijin. Am urcat așadar pentru o călătorie nostalgică la gara din Oravița, pentru a străbate aproximativ 2 kilometri de tuneluri, dintre care unul singur are aproape un kilometru, 843 de metri de viaducte, iar alături de podețe și ziduri am străbătut 21 de kilometri pentru a admira în tihnă peisajele. Este vorba de cea mai veche cale ferată montană din România, iar condițiile nu sunt extraordinare, însă merită din plin pentru peisaj și pentru experiența unică de care am avut parte cu toții.

Excursia a fost organizată pe cont propriu, costurile de drum ale autocarului au fost asigurate de către Autoguvernarea Românească din Seghedin, sprijin pentru care, în numele grupului, doresc să adresez mii de mulțumiri.

A.B.

**FOAIA
românească**

8 noiembrie

2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancelaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).